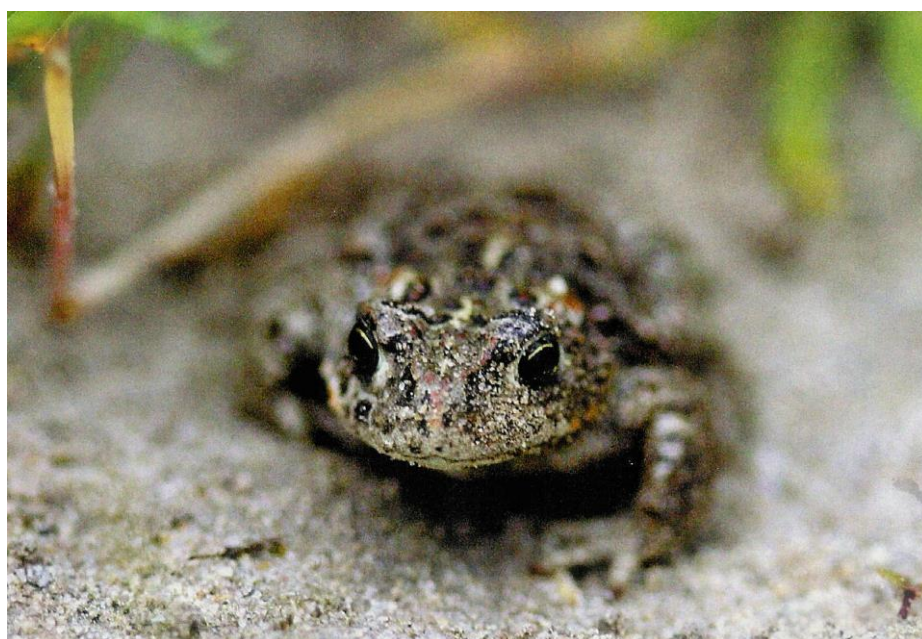

**Projectplan ruimtelijke ingrepen,
Bijlage bij aanvraag ontheffing art. 75C Ff-wet
voor
Rugstreepad**

**realisatie woongebied Campinaast
te Woerden**

Moordrecht, 7 september

In opdracht van Synchroon B.V.

INHOUDSOPGAVE

pagina

1 Algemene informatie

Projectnaam: Woongebied Campinaast
 Naam aanvrager: Synchroon BV

In het plangebied Campinaast te Woerden, waar een woongebied wordt gerealiseerd, is gebruik als landhabitat door Rugstreeppad vastgesteld. Ook is vastgesteld dat er geen voortplanting van Rugstreeppad plaats vindt, doch wel op enige afstand buiten dit plangebied.

Voor deze situatie wordt ontheffing voor de Rugstreeppad aangevraagd.

2 Werkzaamheden en planning

2.1 Werkzaamheden

De locatie vormde van oorsprong onderdeel van een zone met bedrijfspercelen langs de noordzijde van de spoorlijn (zie figuur 2 blz.5). Het terrein ligt reeds sinds enkele jaren braak met een zandafdekking (zie foto).

Thans is er de ontwikkeling tot een woongebied voorgenomen. Daarbij wijzigt het grootste deel van het gebied: slechts begrenzende watergangen langs de west- en zuidgrens blijven in tact.

2.2 Werkwijze werkzaamheden

Het terrein dient bouw rijp te worden gemaakt.

Voorafgaand daaraan wordt op een geschikte locatie aan de rand van het werkterrein een alternatief landhabitat voor rugstreeppadden gerealiseerd, bestaand uit een zandwal.

Bovendien wordt het werkterrein omsloten door een glad paddenscherm waardoor rugstreep- (en andere) padden het terrein niet meer kunnen betreden (of verlaten, zie paragraaf 8) tijdens het uitvoeren van werkzaamheden.

Het paddenscherm wordt geplaatst na de winter, wanneer de padden uit hun winterslaap zijn. Direct na het plaatsen van het scherm worden binnen het scherm schuilplaten uitgelegd welke een aantal weken regelmatig worden gecontroleerd op padden, welke uit het werkterrein worden verwijderd en buiten het scherm op een geschikte plaats worden weggezet.

Nadat de padden uit het werkterrein zijn verwijderd kunnen de werkzaamheden een aanvang nemen.

2.3 Planning werkzaamheden

De start van werkzaamheden zoals in 2.2 geschetst, vindt plaats in het voorjaar van 2015. Nadat de padden uit het werkgebied zijn verwijderd en er is gestart met bouwrijp maken, zullen de bouwwerkzaamheden waarschijnlijk bijna 2 jaar in beslag nemen.

3 Verbodsbepalingen

3.1 t/m 3.4 n.v.t.

3.5 Beschadigen en vernietigen van vaste verblijfplaatsen van het dier.

Doordat vanwege de werkzaamheden het gehele maaiveldoppervlakte wordt 'geroerd', worden bestaande vaste verblijfplaatsen van Rugstreeppad vernield waarmee de ecologische functionaliteit voor dit dier mogelijk wordt aangetast.

3.6 t/m 3.8 n.v.t.

4 Ecologische inventarisatie: achtergrond

4.1 Methode inventarisatie

Ten eerste is aan de hand van de Quickscanhulp (NDFF 2013), aangevuld met gegevens uit verspreidingsatlassen, bepaald welke planten- of diersoorten in dit werkgebied wellicht kunnen worden verwacht (zie ook 'Natuuronderzoek', GroenTeam 2014). Vervolgens heeft een habitatbeoordeling plaatsgevonden waarbij op basis van expert-judgement is vastgesteld welke (zwaarder beschermde) soorten op voorhand kunnen worden uitgesloten.

In aansluiting daarop heeft inventarisatie plaatsgevonden van vleermuisgebruik, aanwezige waterorganismen in de begrenzendende sloot en gebruik van het terrein door Rugstreeppad.

De inventarisaties zijn uitgevoerd zoals wordt aangegeven in de Soortstandaard van de verschillende diersoorten (Kleine modderkruiper, Bittervoorn, Rugstreeppad, diverse vleermuissoorten), aangevuld met inventarisatie zoals door het E.I.S. wordt uitgevoerd m.b.t. Platte schijfhoren (Gmelig Meyling 2008).

Voor het vleermuisonderzoek is met name gebruik gemaakt van de richtlijnen uit het vleermuisprotocol van het GAN (2013).

4.2 Actualiteit inventarisatiegegevens

De inventarisatiegegevens zijn verworven in 2013 (landgebruik Rugstreeppad, paarplaatsen en vliegroutes dwergvleermuizen, waterorganismen) en 2014 (voortplanting Rugstreeppad).

Rugstreeppadonderzoek:

Half september 2013 is het zandige terrein op gebruik door Rugstreeppad onderzocht met schuilplaten bestaande uit platen van hout, tapijt en metaal alsmede dakpannen. Deze zijn vervolgens enkele keren gecontroleerd waarbij Rugstreeppad is vastgesteld.

Aangezien er langs de grens van het werkterrein een smalle sloot is gelegen, is in het voorjaar van 2014 voortplantingsonderzoek met betrekking tot Rugstreeppad uitgevoerd. Op 4 april en op 17 mei heeft bij warme temperaturen, nachtonderzoek plaatsgevonden.

Vleermuizenonderzoek:

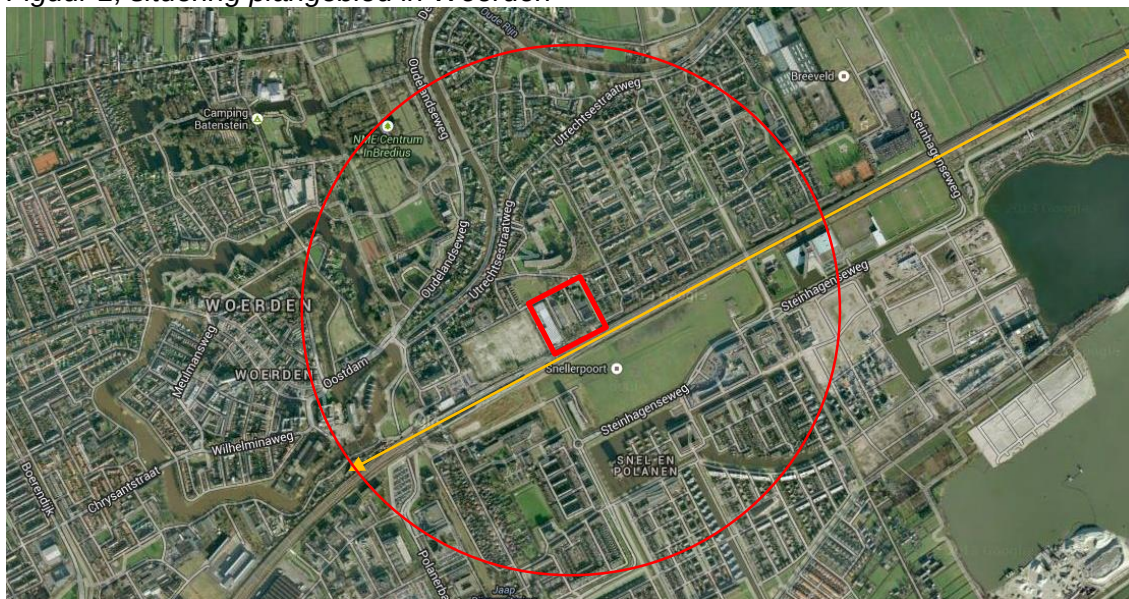
Aangezien er slechts beperkte geschiktheid voor paarterritoria en een enkele mogelijkheid voor een vaste vliegroute aanwezig was, heeft in de nachten van 21 september en 7 oktober bij gunstige weersomstandigheden met gebruik van een batdetector, vleermuisonderzoek plaatsgevonden. Er is geen gebruik significant vastgesteld.

Waterorganismen:

In september 2013 heeft onderzoek naar waterorganismen plaatsgevonden met een speciaal RAVON-steeknet voor o.m. modderkruipers. Er was tevens een binoculair beschikbaar voor eventuele determinatie van Platte schijfhoren. Er zijn geen zwaarder beschermde soorten aangetroffen.

4.3 Locatie inventarisatie

Figuur 1, situering plangebied in Woerden

Rode ruit, werkgebied. Rode cirkel, 'luistergebied' Rugstreeppad. Oranje pijl, spoorlijn. (N.B. oude luchtfoto met voormalige situatie)

5 Ecologische inventarisatie: resultaten

5.1 t/m 5.3 n.v.t.

5.4 Diersoort

A) Verblijfplaatsen:

Op 2 oktober 2013 zijn onder een schuilplaat een adult en een juveniel exemplaar van de Rugstreeppad in het werkgebied aangetroffen.

Op 4 april 2014 zijn geen roepende rugstreeppadden gehoord, terwijl op deze avond elders in Nederland roepende rugstreeppadden zijn geregistreerd.

Wel zijn in het werkgebied een roepende Bruine kikker en 13 eierklompen in het grensslootje aangetroffen, evenals een eisnoer en 5 roepende mannetjesdieren van Gewone pad.

Op 17 mei zijn binnen het werkgebied eveneens géén roepende rugstreeppadden aangetroffen, doch is wel een roepend koor rugstreeppadden uit zuidelijke richting gehoord, zuidelijk van de spoorlijn welke aan onderhavig werkgebied grenst (zie figuur volgende bladzijde). Voorts is op deze avond ook een Gewone pad in het werkgebied aangetroffen.

Er is derhalve voortplanting van Rugstreeppad vastgesteld 'op bereikbare afstand' van de planlocatie, doch voortplanting kan binnen het werkgebied worden uitgesloten.

B) Populatie omvang:

Het aantonen van een populatie-omvang is op deze wijze niet mogelijk, mede omdat er aan de westzijde van onderhavig plangebied eveneens een (nog grotere) oppervlakte zandig terrein aanwezig is, evenals op andere plekken in de wijdere omgeving.

Echter het slechts aantreffen van een enkel juveniel en een enkel volwassen exemplaar duidt erop dat slechts een zeer beperkt deel van de lokale populatie, van het onderhavige plangebied gebruik maakt.

C) Netwerk:

Wel is duidelijk sprake van een 'netwerk' waarbij de verblijfplaatsfunctie van het werkgebied een binding heeft met een elders gelegen voortplantingsgebied terwijl naar verwachting ook elders in de omgeving verblijfplaatsen in landhabitat aanwezig zullen zijn.

5.5 Diersoort: foerageergebieden, migratie- en vliegroutes

Er is géén gebruik door andere zwaarder beschermde diersoorten vastgesteld, zoals van bijvoorbeeld vleermuizen. Ook zijn er geen zwaarder beschermde vaatplanten te verwachten.

5.6 Diersoort: omgevingscheck

Rode ruit, planlocatie. Rode pijl, richting voortplantingslocatie. Oranje cirkel, zandwinnings- en bouwactiviteiten. Gele cirkel, eveneens zandig bouwterrein. Groene pijl, spoorlijn als potentiële verbindingsstructuur.

Rugstreeppad is zeer mobiel en kan afstanden van 2 tot 2,5 km afleggen tussen zijn voortplantingslocatie en zijn landhabitat.

Tijdens de voortplanting concentreren de geslachtsrijpe dieren zich vanuit de wijde omgeving op een relatief beperkte voortplantingslocatie, waarna ze na de voortplanting weer uitzwermen naar hun landhabitat.

Binnen een straal van ca. 2 km zijn in de omgeving meerdere geschikte locaties voor landhabitat, zoals rond zandwinningsplassen en andere bouwterreinen. Deze zijn voor het dier alle vanuit de 'ongeveer' gelokaliseerde voortplantingslocatie', op eigen kracht bereikbaar.

Voorts fungeert naar alle waarschijnlijkheid de spoorlijn met zijn bermen en bermsloten, samen met de nog 'onbebouwde' terreinzone ten zuiden daarvan, een verbindende functie tussen de verschillende onderdelen van het leefgebied (zie groene pijl in figuur boven).

6 Effecten

6.1 Effect werkzaamheden: kwaliteit

Door de voorgenomen werkzaamheden in het onderhavige plangebied zal de geschiktheid als landhabitat voor Rugstreeppad, binnen dat plangebied verregaand afnemen.

Echter, Rugstreeppad is een mobiele pioniersoort die makkelijk andere geschikte terreinen kan koloniseren, mits aanwezig. Bovendien is met name de beschikbaarheid van geschikt voortplantingswater de limiterende factor voor ecologische functionaliteit van deze soort. Er zijn in de onderhavige situatie ten behoeve van gebruik als landhabitat ook (nog) ruime alternatieven op bereikbare afstand van de 'ongeveer' gedetecteerde voortplantingslocatie aanwezig.

6.2 Effect werkzaamheden: kwantiteit

De afname van potentieel landhabitat vanwege ontwikkeling van het onderhavige woongebied is relatief klein ten opzichte van aanwezige alternatieven binnen bereikbare afstand (zie 5.6 met figuur, en 6.1).

Echter vanwege bouwactiviteiten, ook direct ten westen van het onderhavige plangebied, zal de beschikbaarheid van geschikte terreinen voor gebruik als landhabitat steeds meer afnemen. Daarbij is bovendien ook niet bekend in hoeverre thans nog beschikbare, alternatieve locaties buiten het onderhavige plangebied (zoals aangrenzend bouwterrein), in onderzoek worden betrokken.

6.3 Effect werkzaamheden: monitoren

Het is niet haalbaar om het effect van de werkzaamheden binnen het werkterrein te monitoren, immers, het wordt ingericht met woningen, particuliere tuinen en infrastructuur. Onderzoek met schuilplaten naar gebruik als landhabitat in die situatie, wat nodig zou zijn om te kunnen monitoren, is praktisch niet haalbaar.

7 Gunstige staat van instandhouding

7.1 Staat van instandhouding

Landelijk gezien is de staat van instandhouding 'gunstig' vanwege de ontwikkeling van bouwplannen in gebieden welke 'van nature' weinig geschikt zouden zijn als leefgebied voor deze soort.

Juist de dynamiek van bouwplaatsen en de op dynamische omstandigheden afgestemde leefwijze van Rugstreeppad, zorgen er voor dat, ook bij verlies van stukjes leefgebied, er altijd weer geschikte, te koloniseren alternatieve leefgebieden voor Rugstreeppad beschikbaar komen.

7.2 Afbreuk gunstige staat van instandhouding

Door deze dynamiek van bouwterreinen (en bijv. zandwinning) kan wel *tijdelijk* afbreuk worden gedaan aan de plaatselijke staat van instandhouding van een populatie, die zich wellicht ook pas in het recente verleden heeft gevestigd (zoals waarschijnlijk is in het landschap rond Woerden).

7.3 Zorgvuldig handelen

Rugstreeppad betreft een soort van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

Om de lokale gunstige staat te garanderen wordt in het plangebied, direct grenzend aan de spoorlood, een zandwal geïntegreerd als alternatieve mogelijkheid voor het vestigen van een vaste verblijfplaats als landhabitat. Bovendien worden preventieve maatregelen uitgevoerd om bedreiging van individuele dieren door de werkzaamheden, te voorkomen (zie 2.2 en paragraaf 8).

8 Maatregelen

8.1 Maatregel

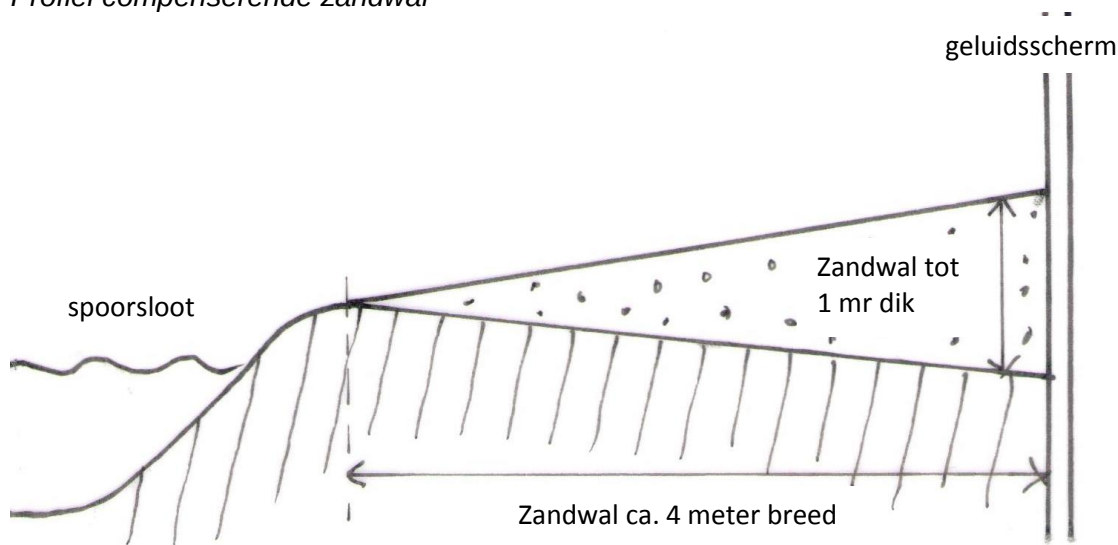
Preventie

Zoals aangegeven in 2.2 wordt voorafgaand aan de werkzaamheden, het werkgebied omsloten door een rechtopstaand paddenscherm van glad stevig materiaal. Dit wordt aan de onderzijde ingegraven om 'onderdoor kruipen/-graven' te voorkomen. Het scherm staat tenminste 60 cm boven het maaiveld, waarbij de steunpalen aan de *binnenzijde* van het scherm worden geplaatst opdat de padden deze niet kunnen gebruiken om 'er tegenop' te klimmen. Alle vegetatie langs het scherm, welke eveneens gebruikt zou kunnen worden om 'er tegenop' te klimmen, wordt aan de buitenzijde over een strook van tenminste 1 meter breed langs het scherm verwijderd, waarbij het maaiveld glad wordt afgewerkt.

Compensatie

Hiertoe wordt een zandwal toegepast ter breedte van ca. 4 meter met een maximale hoogte/ dikte van ca. 1 meter, welke kan dienen als landverblijfplaats voor rugstreep-padden waarin ze zich kunnen ingraven. Dit wordt uitgevoerd langs de spoorstoot over tenminste 30 meter lengte, tussen de insteek van de oever en het daar eveneens te plaatsen geluidsscherm vanwege de spoorlijn (zie figuur profiel, volgende bladzijde).

Profiel compenserende zandwal

Daarmee is de wal op een zo strategisch mogelijke locatie gesitueerd (langs de spoorstoot) en van eventuele spelende kinderen of honden afgesloten door het te plaatsen geluidsscherm.

8.2 Locatie maatregel

De compenserende zandwal is locatie gebonden (zie 8.1).

Oorspronkelijk verkavelingsplan

Blauw gemarkeerde strook, inrichtingsplan aan te passen vanwege compenserende zandwal.

Vanwege de compensatie wordt de strook van het plangebied langs de spoorsloot in het oorspronkelijke verkavelingsplan, thans aangepast. Dit betreft de blauw gemarkeerde zone in het oorspronkelijke verkavelingsplan (zie figuur hierboven). Deze zone wordt zodanig ingericht dat vanuit de spoorsloot, eerst de zandwal met het geluidsscherm

worden ingepast (zie profiel blz.9). De overige inrichtingsfuncties zullen opschuiven waarbij de aangegeven watergang komt te vervallen.

8.3 Doel maatregel

Het paddenscherm wordt aangebracht om het overtreden van verbodsbepaling van 'het doden en verwonden van het dier' (art.9 Ffw), te voorkomen.

De zandwal wordt aangebracht als duurzame compensatie van het verlies aan land-habitat in deze omgeving (zie 3.5).

8.4 Effectiviteit maatregel

Gezien de strategisch gunstige ligging van de zandwal, langs de spoorwaaier, in relatie tot de slechts beperkte populatie omvang die van onderhavig gebied gebruik maakt, biedt deze hiermee een ruime en effectieve compensatie voor het verlies aan te gebruiken terreinoppervlak.

8.5 Afhankelijk

Er is voor de uitvoering en instandhouding van de maatregelen een afhankelijkheid van derden, te weten de uitvoerende aannemer.

8.6 Uitvoering maatregel: monitoren

De realisatie van het paddenscherm en van de zandwal zal worden begeleid door een extern ecologisch deskundige, dezelfde deskundige die het onderzoek heeft uitgevoerd, te weten Adviescentrum GroenTeam.

De werkzaamheden worden begeleid door J. Mulder en J. Oosterbaan:

- * Drs. John Mulder heeft de veldinventarisaties uitgevoerd. Hij is sinds 1987 praktiserend professioneel veldbioloog, gespecialiseerd in veldinventarisaties en specifieke maatregelen met betrekking tot planten, vissen, amfibieën, reptielen, vogels, zoogdieren en ongewervelden.
Hij heeft jarenlang ervaring in monitorfuncties bij RAVON en bij VZZ en was ook jarenlang conservator reptielen en amfibieën van het 'Natuurmuseum Rotterdam'. Thans is hij als praktiserend veldbioloog uitsluitend actief met onderzoek, translocatie en de uitvoering van specifieke flora- en faunamaatregelen.
Hij is bovendien sortauteur van de amfibieëngroep 'groene kikkers' in de verspreidingsatlas 'De Amfibieën en Reptielen van Nederland' (Creemers et al 2009, RAVON) en voorts ook actief in veldwerkgroepen van RAVON en de VZZ.
- * Ing. J. Oosterbaan BNT, aangesloten bij SOVON, RAVON en VZZ, heeft het literatuuronderzoek, de toetsing en de rapportage met het advies verzorgd als specialist in onder meer de natuurwetgeving.
Vanuit zijn basisprofessie als landschapsarchitect heeft hij zijn kennis en ervaring met betrekking tot natuuraspecten opgedaan in ruim 40 jaar adviseurschap in natuurstudies, ecologische (structuur-) studies, natuurinrichtingsplannen, natuurbeheersvisies en -plannen en, sinds 2002, in ruim 400 Natuurtoetsen en adviezen met betrekking tot bescherming van flora en fauna, vele aanvraagprocedures en de ecologische begeleiding van uitvoering van projecten, dit alles steeds in samenwerking met de hierboven genoemde veldbioloog.

9 Alternatieven

9.1 Alternatieve locatie

De functie voor woningbouw van de onderhavige locatie is vastgelegd in de Ruimtelijke Structuurvisie Woerden 2009-2030. Hierin wordt een ruimtelijke vertaling gegeven van de Toekomstvisie en wordt de vraag beantwoord om hoeveel programma's en functies het gaat en waar en op welke manier hier in de gemeente ruimte voor is tot 2015 (concreter) en 2030 (globaler).

Ten aanzien van wonen wordt in de Structuurvisie het volgende geconcludeerd:

“Kwantitatief is er voldoende bouwcapaciteit binnen de gemeente Woerden, kwalitatief sluit dit echter onvoldoende aan op de vraag en de behoefte van de Woerdense bevolking.”

Concreet gaat het om meer gedifferentieerd aanbod aan woonmilieus, kijkend naar middel- en lange termijn (grondgebonden woonmilieus, groene woonmilieus en exclusieve woonmilieus);

Het onderhavige plan is in de Structuurvisie genoemd als Campinaterrein tweede fase (Pels). De locatie ligt centrum-stedelijk en nabij het station. Het plan draagt bij aan de woningbehoefte in de periode voor na 2015 en kan kwalitatief ook aansluiten op de wens naar meer gedifferentieerd aanbod (grondgebonden, exclusief).

Vanuit deze Structuurvisie kan hiervoor geen alternatieve locatie worden gekozen.

Daarmee is ook het maatschappelijk belang van de ingreep, een *‘dwingende reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten’* (belang e/ Bijlage 1 AMvB, Habitatrichtlijn), onderbouwd.

9.2 Alternatieve inrichting

Om te bewerkstelligen dat er geen schadelijke effecten ontstaan voor de soort, is een alternatieve inrichting voorgenomen waarbij een duurzaam compenserende maatregel in het inrichtingsplan wordt verwerkt (zie 8.1 en 8.2).

9.3 Alternatieve werkwijze

Om te voorkomen dat individuele dieren worden bedreigd door de werkzaamheden, is als werkwijze gekozen om het werkterrein te omsluiten met een paddenscherm en alle aanwezige padden uit dit omsloten werkterrein weg te vangen voordat werkzaamheden een aanvang nemen.

9.4 Alternatieve planning

Het realiseren van het paddenscherm is gepland direct na het voortplantingsseizoen, te weten in begin april 2015, óf direct tijdens het voortplantings- en zomerseizoen 2015 (tot uiterlijk eind september) om de padden uit het werkgebied te verwijderen in een periode waarin geen schade ontstaat aan de leefwijze van het dier.

De compenserende zandwal wordt gerealiseerd direct na het plaatsen van het paddenscherm en vóórdat de dieren zich verplaatsen naar hun winterverblijf (uiterlijk eind september).

10 Literatuur

- Creemers (2009) Raymond.C.M. en Jeroen J.C.W. van Delft (Ravon)/ redactie: De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal NatuurhistorischMuseum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- DR 2011/ 2012. Soortenstandaards diverse juridisch zwaarder beschermde soorten. Dienst Regelingen, december 2011 en december 2012.
- GAN 2012: Het protocol voor vleermuisinventarisaties. Gegevensautoriteit Natuur, Zoordiervereniging VZZ en Netwerk Groene Bureau's, 2012.
- Gmelig Meyling, A.W. & A. Boesveld (2008). Inhaalslag Verspreidingsonderzoek Mollusken van de Europese habitatrichtlijn. resultaten van het inventarisatiejaar 2007/ Platte schijfhoorn *Anisus vorticulus*. Stichting Anemoon, Bennebroek, 30 juni 2008.
- GroenTeam 2014. Natuuronderzoek Flora en Fauna t.b.v. bouwterrein Campinaast te Woerden, 27 augustus 2014.
- NDFF (2013). Quickscanhulp, registratie in samenwerking tussen Het Natuurloket, Gegevensautoriteit Natuur en Regelink, juni 2012.
- Ruimtelijke Structuurvisie Woerden 2009-2030 (2009). Gemeente Woerden i.s.m. SVP Architectuur en Stedenbouw, kenmerk 2375/R2008-01/ML.
